

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

пл. „Св. Неделя“ № 5, София 1000

www.mh.government.bg

БАЛНЕОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 281

от 11.06.2024 г.

Тази балнеологична оценка удостоверява, че минералната вода, добита от водовземно съоръжение

сондаж № Р-96х „Варна“

находище на минерална вода № 100, район „Североизточна България“, подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура по-висока от 20°C, участък „Варна“, община Варна, област Варна има следните:

А. Геоложки и хидроложки характеристики:

Местоположение

Находището на минерална вода от сондаж № Р-96х „Варна“ е изграден през 1985 г. на територията на град Варна, общ. Варна от ГПП-Варна, с цел проучване на малмоваланжкия водоносен хоризонт. Водовземното съоръжение е изградено на територията на поземлен имот с идентификатор 10135.1506.845 (район Одесос), с площ 3 873 кв. м, ТПТ – урбанизирана, НТП „За друг вид имот със специално предназначение и ползване“, квартал 129, парцел УПИ I – „Диспечерски пункт и обръщач“, по КККР на град Варна, община Варна.

Формираща среда на минералната вода

Минералната вода се формира в пукнатинно-карстовата водонапорна система в малмоваланжския водоносен хоризонт във Варненската моноклинала.

Малмоваланжският карбонатен комплекс, в който е развит едноименния водоносен хоризонт, в областта е изграден от напукани и кавернозни варовици, доломитизирани варовици и доломити. Дебелината на карбонатния комплекс е около 750 метра. Водоносният хоризонт е развит в окарстените варовици, доломити и доломитизирани варовици.

Подхранване на находището

Минералната вода е с атмосферно-инфилтрационен произход. Подхранването на малмоваланжския водоносен хоризонт се осъществява основно в пределите на Северобългарския свод в района на Шумен в теменната част на Северобългарското сводово издигане, където малмваланжа се разкрива на повърхността или лежи под тънка кватернерна покривка и е за сметка на атмосферните валежи. На изток и югоизток от зоната на подхранване водоносният хоризонт затъва на голяма дълбочина, температурите на водите във водоносния хоризонт постепенно се повишават и от студени подземни води преминават в минерални. Дренирането на минералните води се извършва от Девненските и Златинските извори и подводно в акваторията на Черно море.

Колектор на минералната вода

Колектор на минералната вода са напуканите и окарстени варовици, доломитизирани варовици и доломити на малмоваланжския водоносен хоризонт и варовиците, пясъците и пясъчниците на средноеоценския водоносен хоризонт.

Експлоатационен водоизточник на минерална вода в находището

Сондаж № Р-96х „Варна“ е изграден през 1985 г. с дълбочина 1802 м.

Сондаж № Р-96х „Варна“ разкрива следния геоложки разрез:

0,00 м – 4,50 м	Ротор;
4,00 м - 9,00 м	Кватернер – почвен слой и пясъчлива глина;
9,00 м - 333,00 м	Неоген – пясъци;
333,00 м - 424,00 м	Горен еоцен – мергели, сиви, неравномерно пясъчливи;
424,00 м - 511,00 м	Среден еоцен - нумулитни варовици, финнозърнести пясъци и пясъчници;;
511,00 м - 576,00 м	Горна креда – варовици, глинести;
576,00 м - 1260,00 м	Хотрив – мергели, сиви, неравномерно пясъчливи в горнището и варовици в долнището;
1260,00 м - 1802,00 м	Малм-валанж - варовици, сиви доломити и доломитизирани варовици, в различна степен напукани и окарстени.

Конструкцията на сондажа е следната:

- от 0,00 до 15,00 м – сондиране с $\varnothing$ 590 мм – спусната колона $\varnothing$ 508 мм;
- от 15,00 до 106,00 м – сондиране с $\varnothing$ 490 мм – спусната колона до 104,60 $\varnothing$ 426 мм;
- от 106,00 до 1235,00 м – сондиране с $\varnothing$ 294 мм – спусната колона до 1232,5 $\varnothing$ 219 мм;
- от 1235,00 до 1802,00 м – интервала е просондиран с $\varnothing$ 190 мм, гол ствол.

Експлоатационни ресурси

Със Заповед № РД-316 от 22.04.2019 г. на министъра на околната среда и водите са утвърдени експлоатационни ресурси за находище на минерална вода, Район „Североизточна България“ подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура по-висока от 20 °С, с участъци – изключителна държавна собственост, както следва:

Находище на минерална вода	Регионални експлоатационни ресурси от минерална вода по категории			Температура °С	Експлоатационни ресурси от хидрогеотермална енергия		
	Q _{кp1} (л/сек)	Q _{кp2} (л/сек)	Q _{кp3} (л/сек)		Q (л/сек)	ΔT °С	G ^г _{теп} kJ/s
Находище на минерална вода Район „Североизточна България“ – подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура по-висока от 20°С, с участъци	1507,2	1004,8	-	20,2-69,6	2512,0	30	315 758
	2512,00						

участък Варна – област Варна, община Варна:

Воден обект	Експлоатационни ресурси от минерална вода			Температура Т (°С)	Експлоатационни ресурси от хидрогеотермална енергия		
	Q _{кp1} (л/сек)	Q _{кp2} (л/сек)	Q _{кp3} (л/сек)		Q (л/сек)	ΔT (°С)	G ^г _{теп} (кJ/s)
Находище на минерална вода Район „Североизточна България“ – участък Варна – област Варна, община Варна	601,2	400,89		30-55	1002,00	27,5	115 455,50
	1002,00						

технически възможен дебит:

Водовземно съоръжение:	Технически възможен дебит	Кота СВН	Допустимо понижение Сдоп.	Допустима кота на динамично водното ниво	Допустима дълбочина на водното ниво	Температура
	Q (л/сек)	м	м	м	м	Т (°C)
Сондаж № Р-96х „Варна“	40,25	-	26,00	-	До кота устие +4,07	50,00

Каптиране

Водовземното съоръжение се намира в монолитна постройка, която е в добро състояние, заключена и табелирана.

Санитарно-охранителна зона

Няма издадена заповед за определяне на санитарно - охранителна зона, около водовземното съоръжение.

Б. Състав:

1. Аниони	mg/l	eq%
F ⁻	0,762	0,469
Cl ⁻	120,55	39,726
SO ₄ ²⁻	36,01	8,758
CO ₃ ²⁻	< 6,00	0,000
HCO ₃ ⁻	266,55	51,048
HSiO ₃ ⁻	-	0,000
NO ₂ ⁻	< 0,05	0,000
NO ₃ ⁻	< 1,00	0,000
Сума:	423,87	~100,00
Сух остатък при 180°C	503	mg/l
Сух остатък при 260°C	459	mg/l
Електропроводимост	839	µS/cm
pH	7,58	

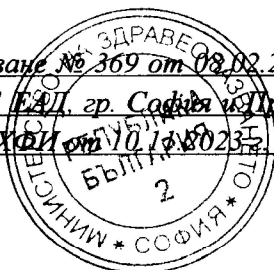
2. Катиони	mg/l	eq%
NH ₄ ⁺	0,31	0,221
Ca ²⁺	45,09	28,872
Mg ²⁺	23,10	24,396
Na ⁺	77,27	43,128
K ⁺	9,52	3,124
Fe-общо	0,02	0,005
Li ⁺	0,14	0,253
Mn ²⁺	< 0,02	0,000
Сума:	155,45	~100,00
H ₂ SiO ₃	37,13	mg/l
Обща минерализация	617	mg/l
Въглероден диоксид	6,6	mg/l
Сероводород	1,93	mg/l
Дебит		40,25 l/s
Температура		47,5 °C

Външен вид: Водата е бистра, безцветна, без вкус и с мирис на сероводород.

3. Микроелементи (mg/l)

Алуминий	0,092	Никел	< 0,005
Арсен	< 0,010	Олово	< 0,010
Антимон	< 0,005	Селен	< 0,010
Бор	0,297	Хром	< 0,005
Барий	0,079	Цинк	0,011
Сребро	< 0,050	Живак	< 0,001
Кадмий	< 0,003	Цианиди	< 0,010
Мед	< 0,050		

Данните са съгласно Протокол от изпитване № 369 от 08.02.2024 г. на Специализирана лаборатория за анализ на минерални води към „НСБФТР“ ЕАД, гр. София и Протокол от изпитване № ЛИК-П 1605 НА ХФИ от 10.11.2023 г. и ЛИК-П 1605 СМБ/ХФИ от 10.11.2023 г. на ЛИК при РЗИ Варна.

4. Радиологични показатели

Обща α - активност	0,267 $\pm$ 0,044	Bq/l	Радон-222	2,51 $\pm$ 0,65	Bq/l
Обща β - активност	0,370 $\pm$ 0,034	Bq/l	Естествен уран	0,0087 $\pm$ 0,0019	mg/l
Радий-226	0,176 $\pm$ 0,036	Bq/l	Обща индикативна доза	< 0,10 mSv/year	

Данните са съгласно Протоколи за контрол на радиологични показатели на вода № W 016a и № W 016b от 21.02.2024 г. на Орган за контрол от вид А при НЦРРЗ.

5. Микробиологични показатели

Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 22°C за 72 ч.	< 1 КОЕ/см ³	Фекални стрептококи (ентерококи)	< 1/250 см ³
Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 37°C за 24 ч.	< 1 КОЕ/см ³	Ешерихия коли	< 1/250 см ³
Колиформи	< 1/250 см ³	Сулфитредуциращи клостридии	< 1/50 см ³
		Псевдомонас аеруриноза	< 1/250 см ³

Данните са съгласно Протокол от изпитване № ЛИК-П 1605 СМБ/ХФИ от 10.11.2023 г. на ЛИК при РЗИ Варна.

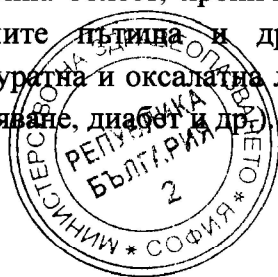
Заклучение:

Общата минерализация на минералната вода от сондаж № Р-96х „Варна“, находище на минерална вода № 100, район „Североизточна България“ подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура, по-висока от 20 °С, участък „Варна“, община Варна, област Варна е 617 mg/l. Характеризира се като хипертермална, минерализирана, хидрокарбонатна, хлоридна, натриево-калциево-магнезиева вода, без санитарно-химични и микробиологични признаци на замърсяване. Съдържанието на изследваните микрокомпоненти са в границите на нормите за минерални води. Водата има стабилен физико-химичен състав и свойства и отговаря на изискванията на Наредба № 14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите (ДВ, бр. 79 от 1987 г., посл. изм. бр. 70 от 2004 г.).

В. Свойства:

Лечебно-профилактичните свойства на водата се определят от нейната минерализация и наличието на хидрокарбонатни, хлоридни, натриеви, калциево – магнезиеви съставки. Питейното балнеолечение с този тип води оказва въздействие основно върху стомашно-чревния тракт, жлъчно-чернодробната и бъбречно-отделителната системи. Тя намалява лекостепенно хиперацититета на стомашния сок, ако се приема 60 – 90 минути преди хранене, стимулира кинетиката на жлъчните пътища и имат противовъзпалително действие върху секреторната функция на черния дроб.

При използване за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика (след съответното темпериране до 35-37°C) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: стомашно-чревни (хронични гастрити и гастродуоденити с намалена стомашна секреция, язвена болест, ентероколити свързани с намалена моторика на чревния тракт и др.); жлъчно-чернодробни (жлъчно-каменна болест, хронични холецистити, холангити, хронични хепатити, дискинезии на жлъчните пътища и др.); бъбречно-урологични (хронични пиелонефрити, хронични цистити, уратна и оксалатна литиаза, състояния след литотрипсия и др.); метаболитни (подагра, затлъстяване, диабет и др.).

Противопоказания за вътрешно (питейно) балнеолечение: до 6 месеца след кръвоизлив от стомашно-чревния тракт.

Използването на минералната вода за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика е по лекарско назначение, при спазването на строго определени методики и дозировки (количество на приетата вода, температура и начин на приемане, продължителност на лечебно-профилактичния курс).

Инхалационно лечение при хронични неспецифични заболявания на горните дихателни пътища.

При използване за външно балнеолечение и балнеопрофилактика (след съответното temperиране до 35-37°C) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: на дегенеративни и възпалителни (в ремисия) - артрозоартрити, коксартрози, ревматоиден артрит, анкилозиращ спондилоартрит и др.); на периферната нервна система (дископатии, радикулити, плексити, полирадикулоневрити и др.); след оперативни интервенции на опорно – двигателния апарат (за кинезитерапия при посттравматични и постоперативни състояния), кожни (хронични дерматити, псориазис и др.).

Противопоказания за външно балнеолечение: специфични заболявания; онкологични заболявания; инфекциозни заболявания; заболявания в остър стадий и декомпенсирана функция на органи и системи; ХИБС – с ритъмни нарушения; епилепсия.

Минералната вода може да бъде използвана за хигиенни и спортно-рекреативни цели след съответно temperиране до 28°C.

В случаите, когато минералната вода от сондаж № Р-96х „Варна“, находище на минерална вода № 100, район „Североизточна България“, подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура по-висока от 20 °С, участък „Варна“, община Варна, област Варна се ползва за цели различни от посочените в балнеологичната оценка или когато водата се ползва по начин, който променя минералния състав посочен в балнеологичната оценка, следва да бъде получено одобрение от Министерство на здравеопазването за всяка конкретна цел и начин на нейното приложение.

ЗА МИНИСТЪР:

ДОБРОМИРА КАРЕВА

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР

(Съгласно Заповед № РД-01-293 от 23.04.2024 г.)

